

транспортна політика держави має декілька напрямів: тарифна політика, податкова політика, забезпечення безпечності перевезень, організація будівництва транспортної інфраструктури, розвиток законодавства та ін. Залежно від того, яким чином співвідносяться усі ці компоненти між собою, визначається ефективність регулюючого впливу транспортної політики.

Література

1. Міщенко А. В. Історичне місце і функції перевезень в структурі економіки України / А. В. Міщенко // Проблеми законності: респ. міжвідом. наук. зб. – Х., 2006. – Вип. 84. – С. 19-25.
2. Задихайло Д. В. Держава та економічне ринкове середовище: господарсько-правовий контекст / Д. В. Задихайло // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2005. – № 3 (42). – С. 149-161.
3. Юсупов В. Зовнішньоекономічна політика держави: правові питання визначеності та функціонування / В. Юсупов // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 3. – С. 25-28.
4. Бідей О. Основні форми реалізації правової політики / О. Бідей // Право України. – 2006. – № 7. – С. 42-45.
5. Економічна енциклопедія: у 3 т. – К.: Академія, 2002. – Т. 3. – 952 с.
6. Прейгер Д. Формування ЄСАТП: місце і роль України / Д. Прейгер // Економіка України. – 2006. – № 3. – С. 64-74.
7. Погребиський М. Напрями розвитку транспортного комплексу та системи міжнародних перевезень / М. Погребиський // Зб. наук. праць НАДУ при Президентові України. – 2006. – № 1. – С. 355-365.
8. Філіпенко О. В. Правовий механізм регулювання спільної транспортної політики Євросоюзу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / О. В. Філіпенко. – К., 2004. – 211 с.

УДК 347.773.3 (043.2)

Тиранян А. Р., студент,
Юридичний факультет,
Національний університет ДПС України, м. Ірпінь
Науковий керівник: Гаврилiшин А. П., к.ю.н., доцент

ВИРІШЕННЯ СПОРІВ, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ВИХОДОМ УЧАСНИКА З ГОСПОДАРЬКОГО ТОВАРИСТВА

До виключної компетенції господарських судів відносяться справи у спорах, що виникають між учасниками (акціонерами, засновниками) господарського товариства та господарським товариством, пов'язані з реалізацією та захистом корпоративних прав. У вирішенні питання про належність спору до корпоративного господарські суди повинні

враховувати, що частиною другою статті 194 Цивільного кодексу України визначено таке: до особи, яка набула право власності на цінний папір, переходять у сукупності усі права, що ним посвідчуються. Порядок виходу учасника з господарського товариства регламентовано статтями 126, 148 ЦК України, статтями 54, 71 Закону України «Про господарські товариства».

Із віднесенням корпоративних спорів до підвідомчості господарських судів і з прийняттям Закону України «Про акціонерні товариства» відчутною стала потреба більш досконалого правового регулювання процедури розгляду і вирішення корпоративних спорів, особливості яких у чинному ГПК України враховані недостатньо. Потребує більш чіткого визначення і саме поняття корпоративних спорів, а оскільки останнє є похідним від категорій корпоративних прав і корпоративних відносин, то більш досконалого формулювання потребують і ці категорії матеріального (господарського) права [1, с. 15].

Досліджуючи ознаки корпоративного спору, необхідно виходити з ознак, притаманних будь-якому правовому спору. Бринцев О. В. до ознак, які характерні правовому спору, відносить: існування або припущення про існування матеріальних правовідносин між учасниками спору; характер взаємного становища сторін спору; наявність суб'єктивного інтересу учасників; ознака практичної цінності поняття [2, с. 43].

Наявність матеріальних правовідносин між суб'єктами корпоративного спору не є обов'язковою. Спір між ними може виникати навіть, коли одна із сторін припускає існування між ними матеріальних правовідносин. Наприклад, у спорі, що впливає з вимоги акціонера до акціонерного товариства про право на дивіденди на підставі підроблених акцій, матеріальні відносини між учасником та корпорацією припускаються, але реально не існують. Характерною ознакою корпоративного спору є рівність учасників такого спору. Спір є присутнім, оскільки жоден з його учасників не може одноособово своєю владою його ліквідувати та здійснити свою волю бажаним чином [3, с. 394].

При цьому, вирішуючи корпоративні спори, господарські суди правильно керувалися тим, що процедура виходу з товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повного товариства і командитного товариства не може бути застосована до акціонерного.

Вихід учасника з товариства зумовлює припинення корпоративних відносин між ними. Правовим наслідком виходу учасника є виникнення у товариства обов'язків щодо здійснення з ним розрахунків на його вимогу.

При цьому у зв'язку із законодавчою неврегульованістю у судів склалась неоднакова практика з питання, яку дату вважати днем виходу учасника з

ТОВ: дату подання учасником заяви (рішення) про вихід з господарського товариства; дату прийняття загальними зборами учасників рішення про вихід учасника з господарського товариства; дату реєстрації змін до установчих документів товариства, пов'язаних з виходом учасника з товариства. Окремі суди датою виходу учасника з товариства встановлювали день реєстрації змін до установчих документах товариства.

Господарські суди повинні керуватися тим, що відповідно до зазначених нормативних актів, учасник ТОВ чи ТДВ має право у будь-який час вийти з товариства незалежно від згоди інших учасників. Вихід зі складу учасників товариства не пов'язується ні з рішенням зборів учасників, ні з внесенням змін до установчих документів товариства, у зв'язку з чим моментом виходу учасника з товариства є дата подачі ним заяви про вихід відповідній посадовій особі товариства або вручення заяви цим особам органами зв'язку.

Висновок зазначених судів про те, що днем виходу позивача з товариства, на який проводиться розрахунок вартості частки позивача, є дата прийняття зборами рішення про його вихід, а не день подачі ним заяви про вихід з товариства, суперечить нормам матеріального права.

Отже, при вирішенні спорів, пов'язаних із виходом учасника із товариства суди повинні з'ясувати всі обставини та дати оцінку його діям, встановити, яким чином вони можуть впливати на діяльність самого товариства.

Література

1. Кузнєцова Н. С. Поняття, ознаки і класифікація корпоративних спорів / Н. С. Кузнєцова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.legalweekly.com.ua/article/?uid=133>.
2. Бринцев О. В. Сутність правових спорів у сфері підприємництва та способи їх вирішення: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / О. В. Бринцев. – Х., 2001. – 228 с.
3. Харитонova О. І. Господарське процесуальне право України: Підручник / О. І. Харитонova – К.: Істина, 2008. – 360 с.